

PREDGOVOR

U rasponu od Riznice Zagrebačke katedrale do otvorenja Muzeja Mimara na Rooseveltovu trgu, u magistarskom radu Žarke Vujić, koji objavljujemo integralno u okviru časopisa Muzeologija, konceptijski određenom publiciranjem muzeoloških stručno-znanstvenih radova, pratimo genezu umjetničkih muzeja Zagreba.

Estetska vrijednost predmeta kao kriterij kolekcioniranja i izlaganja je **diferentia specifica** koja umjetničke muzeje, negdje imenovane i kao galerije, razlikuje od danas već vrlo širokog pojma i prakse muzeja. Slike, skulpture i predmeti umjetničkog obrta tradicionalni su sadržaji umjetničkih muzeja. Nova umjetnička praksa kao i nova estetska poimanja, proširili su njihove sadržaje na djela industrijskog dizajna, primitivne umjetnosti i novih medija. Praćenje nastanka, rasta i transformacija tih muzeja, u radu Žarke Vujić, kontekstualizirano je obrisima kulturne i društvene klime Zagreba kroz stoljeća.

Točno prije deset godina izložbom Riznica Zagrebačke katedrale inauguriran je novi izložbeni prostor Jezuitskog samostana na

Gornjem gradu, predviđen za stalno izlaganje kolekcije Mimara. To su simbolične i gotovo ishodišne točke umjetničkih muzeja i zbirki Zagreba; od činjenice da se u najmlađem muzeju sagrađenom u Hrvatskoj izlaže fundus najstarijeg "muzeja", preteče muzeja, fundus Riznice Zagrebačke katedrale, do činjenice da se u jednom kontroverznom muzeološkom prostoru čiji su nastanak pratile mnogobrojne polemike izlaže građa čija interpretacija prema kojoj se radi o ishodišnoj točki muzejske djelatnosti, također trpi osporavanja. U ličnosti pak zadnjeg velikog donatora, Ante Topića Mimare, osjećamo duh velikih individualnih inicijativa i gesti, od Strosmayera do Bauera, kao i mnogih drugih donatora, prema kojima se zagrebačka sredina nerjetko ponašalo negostoljubivo. No jedno je neosporno: kolekcionarski i donatorski naboj prethodi stvaranju svih muzeja svijeta.

Uoči svečane, 900. obljetnice grada Zagreba, 1994. godine, ovaj panoramski pregled kontinuiteta akumulacije i destrukcije umjetničkog materijala prati sudbinu grada, njegove gradnje i razgradnje ili rušenja. Sudbina grada i njegova urbaniteta, koji čine i građani i njihove navike i afiniteti, među kojima je kolekcionarstvo oznaka privatne civilizacijske inicijative, urezana je u Zagrebačku katedralu i njenu riznicu.

Višnja Zgaga